

[Herluf Rasmussen.]

fascistiske karakter endnu klædelig beskedent skjules i folderige gevandter? Er det fællesskab med disse særegne demokrater og demokratier, den højtærede udenrigsminister så ivrigt tilstræber?

Der har meget ofte i denne sal fra vor side lydt en advarende røst, når regeringen har fremhævet det såkaldte vesttyske demokrati og peget på nødvendigheden af at placere forbundsregeringen centralt i den europæiske politik. Andre opfattelser, bilagt nøgne og saglige kendsgerninger, er blevet mødt med usaglige bemærkninger fra den nuværende højtærede statsminister og tidligere udenrigsminister. Manglende evne til at vurdere alvoren i den politiske udvikling i det Vesttyskland, som regeringen er så hidsig efter at binde os til både politisk og økonomisk, har været et fremherskende træk hos den nuværende regering, og vi, som på nærmere hold har haft lejlighed til at følge den højtærede statsministers og den højtærede udenrigsministers sommerfugleagtige flugt fra fællesmarkedsblomst til fællesmarkedsblomst, kan desværre kun konstatere, at sådan er det stadig.

Reaktionen på sammenbruddet i Bruxelles har været særdeles lærerig. Maskerne på deltagerne i det store maskebal er faldet, og venner kan skelnes fra fjender. Meget karakteristisk, men ikke uventet for andre end måske lige netop regeringen, er det vesttyske maskefald. Det vesttyske dagblad Rheinischer Merkur, som anses for sædvanligvis at give udtryk for forbundskansler Adenauers inderste tanker, siger noget interessant, og det er interessant at se, hvad bladet mener om den tysk-franske overenskomst, der betegnes som ikke-tilfældig. Derefter hedder det ordret ifølge ugeskriftet Die Tat, udgaven for 9. februar 1963 — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til nogle citater —:

„Hvilken støtte fandt Forbundsrepublikken hidtil for sin Berlinpolitik hos Storbritannien, hvor megen forståelse har Beneluxlandene eller Italien for dette problem? Hvordan er udsigten for et europæisk land, som står alene, til at trænge igennem med sine betragtninger over for De Forenede Stater og deres stadig væk temmelig autoritære præsident? Hvad ville der ske, hvis Khrustjov

og Kennedy skulle nå til en fælles overenskomst om at sikre freden ved at gøre Forbundsrepublikken til atomfrit område eller endog militært neutralisere den? Er Tyskland ikke i et sådant tilfælde henvist til en partner, vi kan stole på?“

Det er betegnende, at bladet lægger særlig vægt på det militære afsnit i pagten. Spørgsmålet om den militære magt skal åbenbart spille en særlig rolle i uoverensstemmelserne med anglo-amerikanerne. Militær magt betyder i nutidig tysk sprogbrug politisk magt. Det er værd at huske på, når man i samme vesttyske blad læser:

„Også præsident Kennedy må affinde sig med, at han nu står over for ikke kun økonomisk, men også politisk stærkere partnere, og at et tilfredsstillende atlantisk samarbejde kun kan nås i et klima af praktisk ligeberettigelse.“

Deri ligger vel også et fornyet krav om atombevæbning af den af gamle Hitlergeneraler ledede forbundshær. Linjen i den vesttyske politik er altså ganske klar. Man vil ikke længere spille anden violin, men påtvinge englænderne sin vilje.

Efter Rheinischer Merkurs mening drejer den dominerende spænding inden for NATO sig om De Forenede Staters krav om at være den ledende over for deres europæiske forbundsfæller. De Gaulles nationalistiske holdning, som har fremkaldt kriserne inden for NATO og fællesmarkedet, bliver af bladet fremstillet på denne måde:

„De, som ikke vil rives med i malstrømmen af blinde lidenskaber, må anerkende, at de Gaulles foreløbige nej til Englands optagelse i fællesmarkedet er en form for europæisk selvhævdelse over for et truende amerikansk formynderskab.

Så er der vel egentlig al mulig grund til at være på vagt over for broderskabet mellem Adenauer og de Gaulle, et broderskab, der nu synes at skulle udstrækkes til diktatoren i Madrid, general Franco. Det ærede medlem hr. Frode Jakobsen har jo bekendt sin tillid til dette broderskab, og det beklager jeg meget. Det nye broderskab tjener ikke de bestræbelser, der fra anden side er i gang for at mildne spændingen mellem øst og vest.

Fra regeringens side er det ofte med forargelse blevet tilbagevist, at fællesmarkedet skulle være mere end et økonomisk fælles-